

Pest Megyei Krónika

NÉPSZABADSÁG

1997. március 14., péntek

A legtöbben Nagykáta környékén betegek

Vácön légúti zavarok, Dabason az alkohol, Monoron sok az infarktus

Pest megyében, hasonlóan az ország többi részéhez a leggyakoribb halálokok a szív- és érrendszeri betegségek, a daganatok, az emésztőszervek és a légzőszervek problémái, valamint az anyagcsere és a belső elválasztású mirigyek zavarai. Az ÁNTSZ a beérkezett háziorvosi jelentések alapján megállapította: Pest megyében 1995-re 44 százalékra emelkedett a krónikus betegségekben szenvedők aránya.

A keringési rendszer zavarai a legtöbb Nagykátán, Monoron és a Buda környéki településeken küszködnek. Az idült májbetegségek száma Dabas, Nagykáta és Monor területén igen magas. A belső elválasztású mirigyek (pajzsmirigy, agyalapi mirigy, mellékvese, részben hasnyálmirigy) zavarai is leginkább Nagykátán, emellett Vácott és Buda vidékén fordulnak orvoshoz. A daganatos megbetegedésekben szintén Nagykáta és Vác, valamint Cegléd vezet a sornak.

Sokan szenvednek mozgásszervi panaszoktól. Leg súlyosabb a helyzet Dabason, Nagykőrösön, Nagykátán, a Buda-vidéken, illetve Cegléden. Szembeszökő, hogy az ÁNTSZ adatai szerint Nagykáta szinte minden krónikus betegségtípusban élen jár a Pest megyei települések között; de Vác, Buda vidéke, Dabas és Cegléd is többször szerepel a kimutatásban. A jelenség háttéréről helyi háziorvosok véleményét kérdeztük.

Nagykátán sok idős ember él, az ő esetükben természetesen leggyakoribbak az említett betegségek; az aktív lakosság pedig az átlagnál ritkábban fordul orvoshoz. A városban ugyanis nagy a munkanélküliség, s az emberek örülnek, ha - egészségesnek tudván magukat - munkához juthatnak.

Hasonló tapasztalatokról számolnak be Dabason, ahol a lakosság túlnyomó része fizikai munkás. A betegségek kialakulásához a hajszolt életforma mellett az alkohol is hozzájárul. Ital hatására ugyanis csökken a fáradtságérzet, s az ember így az egészségesnél több munkára lesz képes. Mindez aztán a szervezet kiuzsorázásához vezet, ami a májpanaszokon túl további betegségek forrása. Da-

bas egészségtelen mikroklímája, a vizes, lápos területek miatti nyirkos levegő okolható a sok mozgásszervi és légúti megbetegedésért.

Egy ceglédi háziorvos szintén a túlfeszített életmódnak, a sok stresszhatásnak tulajdonítja a helyi 40-50 éves korosztály idő előtti, nagyszámú szív- és érrendszeri problémáit, anyagcsere-zavarait. A Buda vidéki, de más főváros közeli Pest megyei települések munkaképes lakosainak ingázó életformája ilyen napi stresszel jár együtt.

A váciak nagyarányú légúti zavarai és daganatos megbetegedéseiben az egyik családi orvos szerint a Dunai Cement- és Mészművek helyi gyára a

vétkes, amely a legutóbbi idő-ig szűrés nélkül bocsátotta a mészport a városra. A légszennyezést Vácott növeli a túlzó 2-es út forgalma. Egy vizsgálat kiderítette: az út mentén fekvő iskolában a gyerekek ölmeterheltsége többszöröse a megengedettnek.

A megelőzéssel szervezetter az ÁNTSZ, a Mentálhigiénés Programiroda Pest Megyei Régiója, a Vöröskereszt, a művelődési intézmények foglalkoznak. Mint azt Péterfia Évától, a Pest megyei ÁNTSZ munkatársától megtudtuk, a prevenció a megyében közepes színvonalú: sajnos a szűkös anyagi források miatt az egészségnevelési hálózat igen fejletlen.

A megye hét kórházában csupán két részfoglalkozású egészségnevelő dolgozik rendszeresen heti négy, illetve hat órában. A tizenkét városi intézetből kilencben hivatalosan egyáltalán nincsen prevenció feladat ellátó szakember. Dabason is csak egy védőnő, Vácott és Nagykátán pedig két munkatárs végez rész munkaidőben egészségvédelmi tevékenységet.

Ezt a munkát általában esetlegesen látják el hivatalostól vezérelt egészségügyi dolgozók, többnyire a személyi és tárgyi feltételek teljes hiánya mellett.

A prevencióval foglalkozó szervezetek - pályázati úton szerzett pénzekből - a szakemberek továbbképzésével, valamint rendezvényekkel, az iskolákban és a felnőtt lakosságnak szóló programokkal segítik az egészségnevelés ügyét.

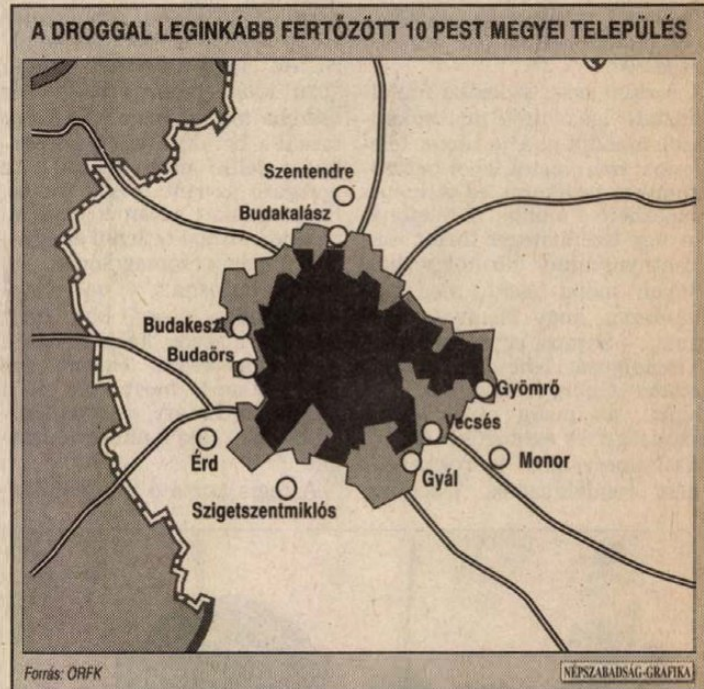

Hosszú a sor a nagykátai rendelőben

BELICZAY LÁSZLÓ FELVÉTELE

Drogveszély az agglomerációban

A rendőrség kapcsolatot keres a romákkal

Forrás: ORFK

NÉPSZABADSÁG-GRAFIKA

Három témában tartottak sajtótájékoztatót a főkapitányság szakmai irodái: a megyei droghelyzetről, a kisebbség és a rendőrség kapcsolatáról, s a közlekedéssbiztonság állapotáról. Megtudtuk, hogy a tiltott szerek fogyasztása Budapest, valamint Csongrád, Fejér, Somogy és Bács-Kiskun megyében mutatott aggasztó képet, Pest megye e tekintetben nem tartozott a legfertőzöttebbek közé, de nem is volt egészen "tiszt".

Két évvel ezelőtt, amikor a Népjóléti Minisztérium és a Kábítószer Tárcaközi Bizottság elvégeztette az országban az iskolai drogfelmérési vizsgálatot, már sejteni lehetett, hogy a helyzet romlani fog, mint ahogyan történt is. Egyre több vállalkozó települt ki a fővárosból a megyébe, nyitott diszkókat, szórakozóhelyeket, ahol a kábítószerek ellenőrizhetetlen módon cserélnek gazdát. A legveszélyeztetettebb az agglomeráció, amelynek nagyobb településein már mindenütt megjelent a drog, leginkább a "gyorsító"

mányzatok képviselőit. Született néhány jó javaslat is. Valamennyien egyetértettek abban, hogy meg kell ismerni a cigányság kultúráját, szokásait a rendőröknek is ahhoz, hogy előítélet nélkül dolgozhassanak. S kiderült az is, hogy a kisebbségi önkormányzatok képviselői munkáján is van javítanivaló.

Az idén új jelszó köré csoportosítja feladatait a baleset-megelőzési bizottság: „Úton Európába”, ez a szlogen. Pest megye 180 közlekedési rendőre kap sok héten át speciális elméleti és gyakorlati kiképzést, hogy szakmailag tökéletesen felkészült, megjelenésében, intézkedésében kultúrál egyenruhával találkozzanak a közutakon az autósok. Akiken persze ugyancsak sok múlik, hogy a közlekedési morál is közelítsen az „európaihoz”.

Az utóbbi években számos jelent tapasztalni annak is, hogy a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság az újságírókat olyan partnereknek tekinti, akikkel szót lehet és kell érteni. A magyar sajtó napja alkalmából Weltner Sándor alezredes, a bűnmegelőzési osztály vezetője köszöntötte az írott és elektronikus média megjelent képviselőit. Ez alkalommal adták át a főkapitányság által kiírt sajtópályázat díjait is. Szerkesztőségünk, a Népszabadság Pest Megyei Krónika nyerte el a pályázat első díját.

Február végén beszélgetésre hívta a kisebbségi önkor-

rendőrség, széles társadalmi segítségre, civil kezdeményezésekre is számítanak. A megyei bűnmegelőzési osztály a cigány kisebbséggel is keresi az együttműködés lehetőségeit. Február végén beszélgetésre hívta a kisebbségi önkor-

K. Zs.

Panaszkodtak a miniszternek a megye polgármesterei

Az önkormányzati rendszer jelentősebb módosítása nem várható a jelenlegi kormányzati ciklusban. A tárcá a jövő évi költségvetés előkészítésekor a reálbérek emelésére törekszik ebben a szférában, a dologi kiadások keretét pedig inflációkövető módon kívánja meghatározni, feltételezve, hogy az önkormányzatok eredményesen növelik saját bevételeiket, és eleget tesznek a létszám-rationálizálás követelményének - közölte Kuncze Gábor belügyminiszter (képtünkön) Gödöllőn, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége által rendezett konzultáción mintegy kétszáz polgármester és önkormányzati tisztviselő előtt.

A szentendrei önkormányzat képviselőjében Varga Lászlóné fájlalta, hogy települése állami támogatása csak 10,8 százalékkal emelkedett. A város regionális feladatokat is ellát 60-65 ezer lakos számára, amit méltányolni kellene az állami támogatásban. A belügyminiszter megjegyezte, bizonyára sokan cserélnének a Duna-parti város idegenforgalmi bevételeivel, de jogos igénynek nevezte a térségi feladatellátás támogatását központi vagy térségi forrásokból.

Győri Péter, Nagytarcsa polgármestere azt panasolta el, hogy a tavalyi, 94 millió forintos költségvetéssel szemben az idén 78 millióból kell gazdálkodniuk. Kuncze Gábor egyeztetést ajánlott fel, az összeget az állami támogatások tükrében irreálisan alacsonynak tartotta. Rozbora Andor, Tárnok polgármestere azt kérdezte, visszakerülhet-e az iskolaépítés a céltámogatások körébe, hiszen a település nem képes 5-10 százaléknál több saját forrást előteremteni. A belügyminiszter válaszából kitűnt, az előző kormányzati ciklusban - helyesen - támogatták az iskolák építését, csak most az a baj, hogy olyan

tanodák épültek, amelyek miatt a települések akár tönkre is mehetnek.

Szemereki Zoltán, Budakeszi polgármestere többek között arról szólt, hogy az önkormányzatok autonómiájának egyik feltétele, hogy az állam által osztozott feladatokhoz garancia jár a pénzügyi forrást.

Matejcsok János, Galgalyörk polgármestere azt tudakolta, hogy mit lehet tenni, ha egy kis település körjegyzőséget kíván kialakítani, s a nagyobb szomszédok ezt nem fogadják el.

A belügyminiszter szerint a megyei önkormányzatok az idén eléggé ki lettek stafirozva, ezért nem ért egyet Schmidt Gézával, a Pest Megyei Közigyelés elnökének a tanácskozáshoz küldött faxtizenével. Szűkebb hazánk közgyűlésének öt alelnöke van, és háromszorosra emelték a képviselők tiszteletdíját, a pótlék is növekedett.

Az eszmecsere házigazdája, Gémesi György, a MÖSZ elnöke, Gödöllő polgármestere érdemibb kormányzati érdekességre kérte a minisztert, hozzátéve, hogy korrekt a kapcsolatuk a tárcával.

B. G.

TUDÓSÍTÓINK JELENTIK

NAGYKÖRÖS: A parlament kisebbségügyi és emberjogi bizottsága március 20-án Nagykőrösre látogat, ahol megtekintik a helyi református oktatási intézményeket és internátusokat.

ÖRKÉNY: A településen elterjedt, hogy százéves fákat vágnak a falu utcáin. Megtudtuk, valóban kivágtak 19 fát a Fő utca és Piactér közti parkban, mert a fák kiöregedtek. A hiányt pótolják, a kivágott fákat pedig felfűrészelik és a zeneiskola, valamint a községi könyvtár padlásterének javításához használják.

RÁCKEVE: Nagy takarítási napot tartottak Detrich László önkormányzati képviselő javaslatára a városban. Az önkormányzat felkérte az intézményeket, ingatlan- és üdülőtulajdonosokat, hogy tegyék széppé az udvarokat, kerteket, lakóhelyük környezetét. Az akcióban részt vállaltak a város teherjármű-tulajdonosai is, díjtalanul segítettek a szemét, lom és más hulladékok elszállításában.

A '48-as tábournok domborműve Budakeszin

Amikor 1989-ben Nagysándor Józsefet választották a gimnázium névadójául, a döntésben benne volt annak vállalása is, hogy az iskola pedagógusai és mindenkor tanulóik fogadják meg a 1848/49-es forradalom és szabadságharc eszméit, s a szabadságharc mártírjait emlékének ápolására. A Fekete Géza szobrászművész által készített dombormű avatása is ennek a fogadalomnak és kötelességnek a megnyilvánulása.

Keleti György (képtünkön) honvédelmi miniszter beszédében utalt 1848. március 15-e máig ható kisugárzására, a haza iránti elkötelezettségre, az Aradon kivégzett 13 tábournok, köztük Nagysándor József hazafiságára, az ország iránti hűségére.

A dombormű egyébként immár másodszer került az gimnázium emlékfalára, ugyanis az elsőt ismeretlenek ellopták. A művész most új másolatát készítette az eredeti domborműnek. Az alkotás és annak elhelyezésének költségeit a Honvédelmi Minisztérium, az önkormányzat, a budakeszi vállalkozók és a Képzőművészeti Lektorátus állta.

Ma délután a Budakeszi Általános Iskola és Szakiskola aulájában nagy értékű és hazánkban egyedülálló alkotást kapnak a diákok. V. Majzik Mária keramikumművész minden bizonnyal Magyarország legnagyobb méretű kerámia domborművét ajándékozta lakóhelye iskolájának.

(Az 1848/49-es forradalom és szabadságharcról szóló összeállításunk a 36-37. oldalon)

Az általános iskola új kerámia domborműve

HANCSOVSKZI JÁNOS FELVÉTELE

KÖRZETI IDŐJÁRÁS

Dél előtt még kevés lesz a felhő. Délután egy hidegfront éri el hazánkat, melynek hatására felhők takarják el a Napot. Este gyenge eső, zápor

is előfordulhat, számottevő csapadéokra nem kell számítani. Napközben megélénkül a szél. Délutánra 13-14 fokig melegszik fel a levegő.